

ТОВ. ЛОЗОВСЬКИЙ ПРО ПРОФЕСІЙНИЙ РУХ В РОСІЇ.

(Від нашого берлінського кореспондента.)

Професійні спілки та фабричні комітети.

Жовтнева революція, що відбулася під проводом більшовиків, опиралася головним чином на професійних спілках та на фабричних комітетах. Вони то організували військові загони та окремі фабричні варті. Вони віддали новому правительству свої технічні сили і засоби. По побіді вони виступили робітничі вступати на нову до праці. Владу політичну здобуто двома дорогами. Завойовано політичну інституцію а професійні спілки і фабричні комітети взяли в свої руки продукційний апарат. Зразу поставили деякі труднощі. Деякі фабричні комітети думали, що побіда передала підприємства в руки робітників, в них зникли. Ті анархістичні змагання були зразу доволі сильні, але вони натрапили на сильний опір централізованих професійних спілків, що поборювали змагання до розколення продукційного апарату. Професійні спілки разом з радами робітничих депутатів сечас по закінченні боротьби організували завод індустриї. Засновано Найвищу Раду Народного Господарства, Губерніальні і Окружні Ради та головні комітети промислових галузей. Тим органам передано передачу соціалізації в промислі та управу успішних підприємств. Професійні спілки брали участь в роботі органів промислової адміністрації, контролювали їх діяльність, та звернули свою увагу головним чином на питанні праці, заробітку та загальної державної будови.

Продукційний Союз.

Роль і значення професійних спілків в Росії зрозуміємо доперва тоді, коли запізнаємося ближче з характеристичними прикметами рос. професійних спілків. Основою російського професійного руху є підприємство — союз. Тому прим. металевці, що працюють в текстильній фабриці належать до текстильного союзу. І техніки і служачі, що працюють в текстильній фабриці належать до текстильного союзу. Сей форми організації зовсім не легко перевести, головним чином, що умови робітників не хочуть належати до той самої організації, що робітники. Однак професійні спілки розглядали це питання в сей спосіб, що в союзах засновано окремі секції, прим. інженерів. І лікарі зразу не хотіли разом з помічниками шпиталів належати до одної організації. Але скоро вони позбулися своїх пересудів з буржуазних часів.

Продукційний Союз в Росії організований так: Його основою є фабрика рада, яку вибирають всі робітники і служачі одної фабрики чи другого підприємства на шість місяців. На зборах рад певного міста або округу вибирають окружну раду союзу; міста і округи вибирають заводську раду. Всесосійський Союз, на самім Всесосійським З'їзді вибирають Центральний Комітет Продукційного Союзу. До каси Ц. К. прибуває половина всіх членських вкладок. Побіч тих органів є ще в округах окружні бюро, в губерніях ради професійних спілків, а в центрі Всесосійська Рада Професійних Спілків.

Робітничий контроль.

Робітничий контроль була одним з лозунгів жовтневої революції. На початку революції змагала робітничий контроль до обмеження приватної власності, а не до її усунення. Але контроль продукції є цілковитою доперва тоді, коли вирішено питання володіння фабрикою. По здобуттю політичної влади робітничий контроль перейшов в робітничу адміністрацію. Робітничий контроль, як нова форма організації продукції, усунула всі старі відносини та передала професійним спіл-

кам нові завдання. Жовтнева революція усунула економічні страйки. Робітники примусили фабрикантів через державну владу підтвердити нові приписи зарплати платити. Коли підприємств не хотів прийняти жаданого союзу професійних спілків, то його підприємство конфісковано і усьоголяе. Страйк як економічне средство щез, а політичним страйком хотіли умірковані елементи трудової інтелігенції унеможливити побіду революції. Професійні спілки не могли відноситись байдужо до тих страйків, що саботували революцію. І тому вони дуже енергійно виступають проти страйків підчас горожанської війни. Якраз під час страйків проти жовтневої революції розділило робітників і служачих на два табори. Робітничий страйк крім друкарів була за революцією, трудові інтелігенції проти неї. Інженери і лікарі страйкували проти робітників, що здобули політичну владу. Сей заострило відносини між робітниками і ними, які тривали до останніх часів і які досі ще по части не усунули.

Професійні спілки по здобуттю політичної влади.

По жовтневій революції деякі товариші не узяли дальшої потреби існування професійних спілків. Бо вони були органами боротьби проти капіталістичного визиску. Коли нема визиску, то вони не мають раші існувати. Вони мали би лишити місце політичним робітничим радам, які якширші організації могли би виконувати господарські функції. Другі хотіли передати їх функції фабричним комітетам. Однак досвід, який осягнуто в революції показав, що професійні спілки є головною підпорою диктатури пролетаріату. Бо ради робітничих депутатів се державні органи, організаційно-державний вираз диктатури робітників, форма, яку приймає робітничий держава в певній стадії розвитку соціальної боротьби, в епоху переходу від капіталізму до соціалізму. Держава однак лиш переходове явище. Радянська форма державної влади мусить разом з каясами щезнути, як кожда друга форма. Сей пролетарський апарат охорони проти нападів щезає в тій самій мірі, в якій ми зближаємось до комунізму. Бо такий апарат можливий лише там, де є існує класова боротьба. Зі зростом влади робітників, по її зміцненню осередок діяльності політичних властей пересувається. Бо без огляду на форми політичного співжиття лишається централізований апарат для організації продукції та для нагромадження та розділу товарів.

Колі діяльність робітничих політичних рад лише поводи переходить на економічне поле, то праця професійних спілків вже в хвилі соціалістичного перевороту переходить на економічний шлях. З продукційно зв'язаних питань зарплати платні та умови праці. Професійні спілки заопікують ся продукційними силами, якими розпоряджаються робітники. Вони організують працю а тим самим і продукцію. Вони стають осередком цілого економічного апарату. Роль професійних спілків збільшується. Чим більше ми зближаємось до соціалізму, тим яскравіше зв'язують ся професійні спілки з економічними органами соціалістичної влади, які якраз повстали в найтіснішій співпраці з професійними спілками. Витворюється однакова система економічних органів, що організують працю і продукцію. В розвиненій соціалістичній суспільності змінюють ся основні функції професійних спілків, змінюють ся форми робітничих організацій. Політична партія робітників, професійні союзи та політичні ради дучать ся з со-

бою, повстає одна економічна організація, в якій сходять ся всі форми робітничого руху.

Функції російських професійних спілків.

Російські професійні спілки знаходять ся таксамо як другі робітничі організації в початковій стадії висше згаданого процесу. Бо історичний період, який потягав за собою закінчення діяльності робітничих організацій ще триває. Як довго він триватиме, не можна передбачити, бо се залежить від часу розвою соціальної революції на цілім світі, та від остаточного освободження людства від ярма капіталізму. Колі запізнаємось з функціями російських професійних спілків, то зрозуміємо теж тенденції російського професійного руху. Завдання російських професійних спілків є отже такі:

1. Вони визначають заробітну платню та норми продукції.
2. Вони організують адміністративні органи для промислу (економічні ради, головні комітети для адміністрації і соціалізації заводів).
3. Встановлюють умовини праці.
4. Творять органи, яким поручає охорону праці (робітничі інспекції і т. д.).
5. Через військові бюро прохарчовання творять кадри робітників, що обіймають десятки тисяч організованих робітників та розділяють ся по всіх губерніях, щоби пропагандою і агітацією впливати на робітників та збільшити довіз життєвих засобів для голодуючих міст.
6. Вибирають з поміж себе інспекцію життєвих засобів.
7. Виробляють членів робітничої та сільської інспекції, які беруть участь в контролі діяльності державних органів.
8. Заосмтрукують робітників в робітничу одіж.
9. Прочисують своїх членів.
10. Беруть участь в переведенні примусу праці.
11. Разом з Найвищою Радою Народного Господарства та її місцевими органами встановлюють загальні засади господарської політики.
12. Беруть участь в розв'язанні мешкальничого питання.
13. Працюють у всіх державних комісіях.

14. Переводять робітничу діяльність через свої органи на фабрики і заводи.

15. Вибирають своїх заступників до робітничих комуністичних партій.

Се лише частина тих функцій, які виконують професійні спілки. Треба теж мати на увазі, що професійні спілки повстали і розвивають ся в гарячий час. Вони теж виступають як активна сила, коли соціалістична влада в небезпеці. Звичайно професійні спілки мобілізують тоді три чвертини членів своїх правлячих органів, котрі є тим елементом в армії, що лучить широкі маси солдатів. На фронті в боротьбі проти міжнародного імперіалізму та внутрішньої контрреволюції стоять все найкращі члени професійних спілків. Професійні спілки не є вправді правительственным органом, однак їх ухвали в справі праці і життя робітників є обов'язуючі. Іх санкціонують відповідні державні органи.

З висше наведеного ми отже пізнали, що професійні спілки в Росії виконують цілий ряд загальнодержавних функцій.

Се в робітничій державі зовсім зрозуміло. Тут мусять робітничі організації виконувати державні функції. Меншевики, що виставили лозунг незалежності професійних спілків поборювали ці змагання більшовиків з мотивацією се: Жовтнева революція пішла з них не соціалістична революція а відміна мішанської революції. Соціалістична держава не робітничий держава, а перехідний державний таір, що замінить ся в дрібно-буржуазну республіку. Тому що революція не соціалістична а державна не робітничий, професійні спілки як класові організації мусять бути в опозиції проти рад, незалежними від них

та зацікавлені охороною праці та не брати на себе ніяких господарських та державних функцій. Російський пролетаріат осудив се становище меншевиків і соціалістів-революціонерів. Ще на Всесосійській Конференції Професійних Спілків в 1917 р. вони мали більшість — 55 процент голосів а на третім з'їзді професійних спілків лише 9 процент (март 1920 р.). Робітничий як маса не аналізує, з якою революцією воно має до діла, лише стараєсь по здобуттю політичної влади здійснити свої соціальні інтереси. А що жовтнева революція соціалістична, що соціалістична держава робітників, то се найбільше показує ненависть міжнародного капіталу до неї.

Професійні спілки а комунізм.

Більшість професійних спілків в Росії стоїть на становищі комунізму. Зовсім зрозуміло, що комуністична партія, що числить всього 600,000 членів, не може нахилити своєї волі понад 5 мільйон робітників організованих в професійних спілках, так як ті не можуть нахилити своєї волі 100-мільйоновому населенню, що живе в соціалістичній країні. Вони не могли би удержатись, коли би не заступали інтересів тої соціальної групи, яка відіграє рішачу роль в продукції. Бо держава не може існувати без соціальних класових підстав.

Більшеви́зм тому має такий великий вплив на професійний рух, що він найліпше заступає інтереси трудових мас. Лише тому жовтнева революція мала успіх, що більшовики мали за собою більшість в професійних спілках. Без професійних спілків соціальна революція неможлива. Тому теж вплив більшовиків на професійний рух не є ані припадковий, ані перехідний. І хотіли більшовики не мали ще більшості в професійних спілках на початку революції в 1917 р., то вони вірять в слушність своїх теорій, не виступали з професійних спілків, а своєю працею їх здобули. Шо більшість робітничих мас нині за більшовиками, се доказує слушність їх теорій.

Професійні спілки а Професійний Інтернаціонал.

Супроти злочинів міжнародного капіталу, які він поповняв від 1914 р. на пролетаріаті, робітники, організовані в професійних спілках, не замирили жадного становика, вони не піднялись проти нього, вони мовчали. А се вина їх опортуністичних провідників, що помимом берестейського і версальського міра, засідали разом з представниками капіталу в міжнародних робітничих уряді. З робітничими провідниками, що разом працюють з ініціаторами "ліг націй" ми не можемо мати нічого спільного. Тому російські товариші дали почин до засновання дісного Професійного Інтернаціоналу та поклялися до життя 15 липня с. р. міжнародну раду революційних професійних класових союзів. Російські комуністи, що ідеїно зв'язані в національних рамках з російською комуністичною партією, уважають теж потрібним увійти в тісні зносини з центром міжнародного комуністичного руху, з III. Інтернаціоналом.

НА УКРАЇНІ.

Нема того тепер на Україні, хто жить не міг без пачини і пуги, і хто з людьми боров ся до загину за царський кнут.

Нема і того тепер на Україні, хто панував на трупах білків, і хто сміявся народну кров невинну зі всіх боків.

Тепер народ там буде вільно жити і здобувати сили життєві, хоч би для того мусів він пролити більше крові...

Запізно вже позавити Україну Братерської любові і добра: За волю всім боротись без утину Прийшла пора...

І марно той, хто скоро вже сконяе, Робітникам спокою не дає: Для вільних мрій місця там немає, Де воля є.

Володимир Сиротенко.

ФРОСАР ПРО РОСІЮ.

Дня 15. серпня ексекутивний комітет французької соціалістичної партії запросив Л. О. Фросара і Марселя Кашена, делегатів від соціалістичної партії до Росії, щоби вони здали звіт про положення в Росії.

Повіх 10,000 робітників зійшлося до "Сарк де Пари", щоби вислухати, що робітники Росії зробили від часу революції, від часу, коли вони повалили правительствено машину і його товаришів.

Фросар і Кашен перебули в Росії шість тижнів, як спеціальні делегати французьких соціалістів для роз'яснення обставин в соціалістичній Росії та для ведення переговорів з Третім Інтернаціоналом в справі аступлення до неї французької соціалістичної партії.

Головним бесідником на вічу в Паризі був Фросар. Зміст його промови був пом'якшений в часисипи "Л'Гаман" і звучит так:

Соціалістична партія дала нам повний доклад. Нам було поручено увійти в переговори з Комуністичним Інтернаціоналом і роз'яснити в цілому здобутки більшовиків за останні три роки. Марселе Кашен і я вповні годімося відносно його питань. Через се я в його мені і від себе самого скажу, що ми є в повній згоді без жадних застережень відносно російської революції.

Революція в Росії є безперечно наймогутнішим явищем в світі. Як наша французька революція в 1789 році, так і російська революція отворила нову фазу в історії людства. Вона несе з собою нову ідею, нову віру, нову мораль і нову дисципліну. Вона несе вище, ніж се, що ми найвищу і найважливішу надію на цілковите визволення.

Уповажений соціалістичний представник Ленін і Троцький передали нам через свій пріоритет і почуте соціалістичного братерства. Але так само вони сказали нам, щоби ми не переказали, що французький пролетаріат — сині Якобінці з 1793 року, повстанці з 1830 і 1848 років, та герої борі з марта 1871 року, — не розуміють, що російський революціонер є наслідком всіх французьких революційних традицій.

Новий світ, котрий повстав на Сході, є повний сил і життя. Нам треба би багато часу, щоби змалювати його у всіх подробностях. Отже будемо вловити, коли переможе вір укороти все, що ми бачили за шість тижнів в соціалістичній Росії.

Передовсім, а спеціально коли ми говоримо до соціалістів, ми знайомимо ясо ці факти, що се є соціалізм, що наші товариші більшовики заводять а Росії, та що вони заводять його цілком великої і нечуваної самопомогі.

Ми переказали тисячі миль російської території. Ми студіювали адміністративну організацію, яку ми студіювали локальною адміністрацією копаєль, складів, різних чи інших заводів. Ми знайшли найбільшій міри, ми були в найменшій і найбільшій опущених селах. Нічого перед нами ніхто не скривав. Від Петрограду до Москви, до Нижнього Новгороду, до Саратову, до Тули до Іванова — всюди ми мали повну свободу для дослідів. Ми принесли доклад до вас перший результат наших дослідів. Ми на одну хвилину подумали, що ми скажемо вам, щоби ви назвали безглуздою те, що наші противники називають "більшовицьким раєм". Таке поступово було не розумним. Тут розкопало се а революцію в великій країні, з наймощію простір більшовиків, ніж позиває всі Європи. Переважене серед найтрудніших обставин, dokonane пролетаріатом, який взяв владу, коли Росії грозила цілковита дезорганізація і анархія і який близько три роки бореть ся за своє існування з цілим світом ворогів.

Нині соціалістична влада простягається на 120,000,000 населення. Її вплив і наслідки є величезні. Якоюж є се влада, котру буржуазні представники уважають за горстку "хрещованих авантюристів"?

Се влада заснована на системі робітничих і селянських рад і є контрольною комуністичною партією та робітничими професійними союзами. В моєму інтерв'ю, яке я дав для часисипи "Популар", я зверну увагу на переважачу силу Комуністичної Партії в Росії і сказав, що се партія має 630,000 членів. Я повторюю свою заяву і тепер.

В грудні 1917 року при виборах до установчих зборів ріжні партії мали голоси як слідує:

Число голосуючих	36,200,000
Соц. революц.	20,000,000
Більшовики	9,023,000
Меншевики	1,700,000
Кадети	1,800,000
Всі інші	2,700,000

Колі ми переглянемо висліг допосована до околних, то побачимо, що в індустріальних центрах більшовики отримали 2,300,000 голосів, проти 1,900,000 голосів позидних за соціал-революціонерами і 500,000 за кадетами, або 44 процент всіх голосів. Більшовики мали партію робітників, і той час коли соціал-революціонери були більш селянською партією.

В Петрограді і Москві більшовики дістали 800,000 голосів, проти 500,000 голосів позидних за кадетами і 200,000 за соціал-революціонерами. Більшовики люблять тому, що на них була величезна більшість між собою пролетаріату і більша половина армії. Іх сила була в армії, котра записалась їм потрібну перевагу

в рішачих хвилях. Тим самим обставини остаточно зложили ся так, що сила, потрібна для диктатури пролетаріату, знайшла ся.

Понад все кінечним було знищення старої правительственої машини і створення нової та ужити її для диктатури пролетаріату.

Сей тип правительственої машини є якраз соціалістична, ідеологія, по чому колись взята від земств, не була дефінітивною інституцією аж до 1917 року. Ідеологія започаткувалась ще в 1905 році в часі першої революції. Вона означає раду. Засуюючи все те до купи соціалістичні а інституції, представляючої владу місцевих соціалістів, як півстау а всеросійський виконавчий комітет соціалістів з радою народних комісарів — на своїм вершк.

Салуючі класи є позбавлені громадянських прав: вони всіх режіг, визискувачі робітників, купці і малі фабриканти, шпioni і доносчики старої влади; ці, котрі не працюють, либа, що вони належать до класу вільної від роботи (хорі, старі і т. д.). Решта населення, повіх 18 літ життя, без огляду на народність або под, мають право голосу. Соціалістична система є найбільш доступною інституцією. Вона лучить виконавчі а законодавчі департаменти, розпріздею відповідальність і ставити своїх представників в пряму залуку з народом в такий спосіб, що ся залука ніколи не перестав функціонувати.

Неправдою є, що соціалістична конституція запевняє диктаторство кільком інтелектуально розвиненим особам. Фактом є, що заступлене економічного представництва на місце географічного, яке панує в капіталістичних державах, запевняє робітникам і селянам в Росії перешество у всіх галузях соціалістичної влади. Тут подаю числа до складу теперішнього петроградського союзу. Він складається з 1924 членів. 3 них є 22 учнів, 13 докторів, 5 адвокатів, 108 писарів (клерків) 104 краудів, 240 робітників, 61 токарів, 13 мазирів і 24 ковалів.

Нова влада є піддержувана групою інституцій улажених в научний спосіб, щоби запевнити перешество робітникам і селянам.

В місцевій і окружних союзах і у Всесосійським Конгресі Соціалістичного руху є переважачий більшови́зм. І те, що люди називають диктаторством комісарів, є а дійсність диктатурою пролетаріату, величезна більшість котрого вірять в соціалістичну владу.

Диктатура? Так! Насамперед? Ні! — одичає диктатура і насамперед збудована пануючої класи в буржуазній державі є вимірені проти робітників, а диктатура робітників є вимірена проти буржуазії в тій цілі, щоби скинути з своїх плечів визискувачів і цілковито від них освободитись. Сила, котрої уживають російські робітники, уживає ся проти паразитів і колишних правителів, котрі хочуть инішею (саботажом), насилем і зрадою відзискати свої давні привілеї.

Не від річ буде, коли звернемо увагу французьким робітникам на дві дефініції, загально ужиті в російських робітниками для означення професійних союзів. Ці дефініції відносять ся до перед революційного і теперішнього періоду.

Вони звучать: Перед революцією. — Стала індустріальна організація для поділу економічної боротьби, і стада участь з політичними робітничими партіями в боротьбі за визволення робітничої класи, знесення системи і побило соціалізму.

По революції. — Професійні союзи в нинішній Росії є одними з основних економічних організацій робітників.

Професійні союзи беруть участь у виборах союзу відповідно до приписів в тих місцевостях, де є малі заводи, як і в центрах з великими заводами. Хотя се не є аплим згідне з конституцією, то звичаєм місцевих централізованих союзу є посилення свого представництва до союзу. Професійні союзи настановляють залуку за роботу. Під теперішній час в Росії є 35 покласифікованих зачатків, і ці союзи створюють ся зріані платно для всіх однаково.

Союзи є репрезентовані в державних комісіях. Вони мають своїх членів в оборонній раді — під військового комітету — при раді народних комісарів. Вони є заступлені в найвишній раді народного господарства. Вони є заступлені в центральній комісії знаціоналізованої індустриї. Вони є заступлені в комісії публічної науки. Вони дають повну піддержку організації народної оборони через примусову військову службу і організацію охотників. Шіснають члени професійних союзів є а ексекутивний комітет союзу. Вони мають право предкадати відповідні міри впрот голові комісаріату, котрий є зобов'язаний їх перестудіювати. Рішене професійних союзів не має правної сили, однак помимого того вони стають ся рішеннями правними. Часто дучать ся, що рада союзу віддає справу в руки російської федерації праці для провірення і оїнки.

Союз спонує всіх лиших робітників і розсадує їх по цілім краю, помагаючи їм робітничий армії. Вони беруть участь в регуляції і розділі продукції поміж містами а цілім краю. Іх члени є в правительстві спонжирів комісії, як члени місцевих комітетів і кооперативних товариств.

Коротко сказавши, російські професійні союзи беруть участь в со-

діннім житті. Мають своїх представників в надзвичайних трибуналах є членом професійного союзу. Так отже, хотий професійні союзи не є офіційною частиною правительственої машини, вони безперечно є півпору союзу. Рівночасно не треба забувати і сего, що ці домагані робітників луть впрот до їхніх кнй і без згоди кнй не можна дістати робітників. Роль професійних союзів таким робом зістає в цілому перелічювання революційного. Іх роль є нині далеко трудніша, ніж перше, тому, що на них спочиває більша відповідальність. Добре буде зріанити функції професійних союзів під старим режимом і під союстами. За старого правління союзи поборювали державу, за пролетарського періоду союзи і держава дучать ся як дві організації одної класи. Під комуністичним правлінням означені функції союзів зникають а їх місце заступає економічна організація.

Близько три роки союзи контролюють Росію. Соціалістичне правительство не претендує що воно зрештою зупинило комунізм. Однак воно знищило старі порядки. Воно розбило стару правительственою машину, знаціоналізувало індустрію, поміщицькі добра, банки, копаєль і склади. Воно віддало фабрики робітникам, а землю селянам, воно зробило кінець визиску людини над чоловіком. Більшови́змний день праці зістав заведений в індустриях, шістнадцятигодинний день праці в копаєльнях. Праця, жерело всякої гідності, обов'язує всіх. Новий світ повстав.

В Росії. Він розвиваєт ся в гору і самопожертовано. Се є правдою, що російський народ не доідає. Поміж-недостає всіх найбільш потрібних річів, він терпить і від зим. На заочинній блокаді антанті збільшила російських дітній шоденних життєвих засобів, вона убиває жінок і старців і не дозволяє хорим отримувати лікарства, котрих вони потребують.

Правдою є, що російські робітники мусять будувати чорним хлібом, шпоном і оследами. Правдою є, що російські робітники одягнені в лахмани, щоби в них в опаланих стаї.

Правдою є, що червоноармійці не є обуті — так само, як наші охотники з 1793 році. Правдою є, що горожанська війна довела сей величезний край до опаленого стану. Але правдою є і се, що соціалістична влада не є вина за ці страшний наслідки.

Соціалістичні провідники дивлять ся вгору на рівні зі всіма горожанами. Однак, хто є винним за нужду, котра панує в Росії? Де є винні злочинці? Ви знаєте, де вони є, я вам не потребує казати. Вони є в Франції. Французьке правительство, французька буржуазія — ганьба за се спадє на нас всіх — є на чолі нового "святого союзу". Там в Росії се знають. Провину наших правителів говорено нам всюди і то з найбільшою горечю. І всюди вони питали мене і Кашена: "що робить французький пролетаріат?"

Товариші робітники! Ми не домагаємось від вас, щоби ви викликали затра революцію. Ми не питаємо вас, коли ви викличете революцію і поспішно підете за союстами. Ні! Се не є питання, над котрим можна рішати нині. Питане, на котре ми мусимо відповісти є таке: чи французькі робітники покажуть свою соціалістичність з пролетаріатом російським не вийшовши з його ділою? Се є одне з певних питань, на котре ми мусимо дати відповідь.

Але є ще і друге питання, на котре французькі робітники мусять відповісти. Се марено війни, котре затенює європейський горизонт.

Тепер більше ніж коли небув ми мусимо повторити слова Жореса, котрий сказав: "Я анелюю до живих, я оплакую померших, я мему громами". Нині я повторю на закінченні за Жоресом: я оплакую тих, котрі поглибли на службі капіталістичного імперіалізму, я відкалюю до живих, щоби зникли громовою війною капіталістичною машиною і в руїнах старого світа збудували новий лад братерства і справедливості.

Арештовані комуністи в Чехословаччині викликали генеральний страйк.

ПРАГА. — Чехословачке правительство арештувало редактора комуністичної газети "